

Beleidskaders en Duurzaamheidsdoelen voor de bedrijfsvoering

BS; Vastgoed en huisvestingsbeleid

Jochem van der Stok

Hans Wichers Schreur

Beleidskaders en Duurzaamheidsdoelen voor de bedrijfsvoering

Author

Jochem van der Stok
Hans Wichers Schreur

department

BS; Vastgoed en huisvestingsbeleid

Date

11-Mar-22

Project type

Beleidsvoorstel
Vastgesteld door het College van Bestuur d.d. 15 maart 2022

Version

1.5

Table of contents

1.	Inleiding	3
1.1	Duurzaamheidsdoelen bedrijfsvoering in het Instellingsplan 2021-2026	4
2.	Vastgoed en huisvesting	5
1.	De campussen Paris Proof.....	5
2.	De campussen fossielvrij.....	6
3.	Optimale duurzame energieopwekking op de campus.....	8
4.	De campussen zijn circulair, natuur inclusief en klimaatbestendig	9
3.	ICT	10
5.	25% reductie ecologische voetafdruk in 2026	10
4.	Voedsel	11
6.	De HvA biedt voedsel aan dat past bij de kennis van planetaire grenzen	11
7.	De HvA biedt voedsel aan dat verantwoord is geproduceerd	13
5.	Afval en inkoop	15
8.	Het grondstoffengebruik van de HvA past bij de kennis van planetaire grenzen	15
6.	Mobiliteit	17
9.	25% reductie ecologische voetafdruk van alle reizen in 2026.....	17
7.	Financiën, administratie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding

© 2020 Copyright Hogeschool Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hogeschool Amsterdam.

Het Instellingsplan 2021-2026 van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft als titel Hogeschool in 3D.

Een van die D's is Duurzaamheid. De ambities en doelstellingen voor duurzaamheid hebben enerzijds betrekking op onderwijs en onderzoek en anderzijds op de bedrijfsvoering van de HvA. In dit document worden de duurzaamheidsdoelen voor de bedrijfsvoering uitgewerkt.

De HvA deelt haar bedrijfsvoering grotendeels met de UvA, in de vorm van gecombineerde diensten. De duurzaamheidsdoelen voor de bedrijfsvoering van de twee onderwijsinstellingen zijn daarom grotendeels gelijk. Er zijn wel verschillen in tempo en uitwerking in de organisatie. Een van de verschillen is dat de HvA een regiegroep duurzaamheid kent, onder verantwoordelijkheid van een decaan (momenteel de decaan FBE). In de regiegroep duurzaamheid worden de duurzaamheidsdoelen voor de bedrijfsvoering gemonitord en mogelijk bijgestuurd.

De beleidskaders en doelstellingen voor de bedrijfsvoering in dit document zijn het vertrekpunt voor 2022 en verder.

De verschillende onderdelen van de HvA, faculteiten, diensten en staven formuleren de eigen duurzaamheidsdoelstellingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het door het CBO vastgestelde dashboard duurzaamheid als leidraad en spiegel. De eenheden rapporteren periodiek over de vorderingen m.b.t. duurzaamheid aan het CvB. Voor de hand ligt om gebruik te maken van de periodieke (bestuurlijke) overleggen (PBO's en PO's) tussen de eenheden en het College van Bestuur. Anderzijds vraagt het werken aan duurzaamheidsdoelen om kwalitatieve verslaglegging en kennisdeling. Daar zijn veel manieren voor te bedenken, waarbij zeker een beroep kan worden gedaan op de kennis en expertise van G.O.-HvA, het voormalige programma Re>set.

Het Centraal bestuurlijk overleg heeft een dashboard duurzaamheid vastgesteld met duurzame doelen voor onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. De doelen voor onderwijs zijn reeds geïmplementeerd in de jaarplannen van de faculteiten. Deze beleidskaders voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering is te lezen als startdocument voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering. Vele ontwikkelingen zijn al ingezet in de jaarplancycclus van de diensten. De overige onderwerpen worden in gang gezet. De beleidskaders worden besproken met de verschillende gremia binnen de HvA voor verdere aanscherping en implementatie. Jaarlijks wordt het beleidskader voor verduurzaming van de bedrijfsvoering geactualiseerd.

1.1 Duurzaamheidsdoelen bedrijfsvoering in het Instellingsplan 2021-2026

De HvA heeft een eerlijke ecologische voetafdruk en is op het gebied van duurzaamheid een voorbeeld voor studenten, medewerkers en andere belanghebbenden. De HvA investeert in maatregelen voor duurzaam vervoer om in 2026 25% reductie van de ecologische voetafdruk van alle reizen te realiseren. Dat betreft bijvoorbeeld het woon-werkverkeer en werk-werkverkeer, waaronder vliegen en goederentransport.

De gebouwportefeuille van de HvA is in 2040 Paris Proof en all-electric, afhankelijk van de landelijke energietransitie (-opwekking), die waarschijnlijk pas in 2050 klimaatneutraal (CO₂-neutraal) zal zijn. De HvA stelt zich als doel om de campussen eerder dan 2040 aardgasvrij te maken en te onderzoeken wat de optimale duurzame energieopwekking is op de HvA-campussen. De HvA werkt toe naar een plan voor duurzaam grondstoffengebruik, waarbij geen afval wordt geproduceerd en waarbij alle afgedankte producten en materialen worden hergebruikt, passend bij een circulaire economie. In 2050 zijn alle HvA-

campussen circulair, natuurinclusief en klimaatbestendig. In de komende periode wordt 25% reductie van de ecologische voetafdruk van ICT-gebruik en middelen gerealiseerd. In de HvA-kantines en de catering introduceren we een (voedsel)aanbod dat past bij onze kennis over planetaire grenzen. Dit betekent het gaandeweg vervangen van dierlijke door plantaardige eiwitten en het voorkomen van voedselverspilling. Bovendien stelt de HvA zich als doel om voor een verantwoord geproduceerd aanbod te zorgen, waarbij ongewenste effecten als ontbossing, overbevissing, uitbuiting zoveel mogelijk worden uitgesloten.

2. Vastgoed en huisvesting

1. De campussen Paris Proof

Waarom deze doelstelling?

Iedereen moet aan de slag om de Parijsdoelstellingen te halen. De Dutch Green Building Council heeft berekend wat er moet gebeuren met de Nederlandse bouwvoorraad om Paris Proof te worden, dit biedt praktische handvatten voor deze uitdaging.

Wanneer is het een succes?

- De HvA moet het energieverbruik omlaag brengen naar maximaal 70kWh/m² bvo op portefeuilleniveau. Het huidige verbruik van de gebouwde omgeving van de HvA (gas plus elektriciteit) is 128 kWh/m² bvo. Paris Proof worden vraagt dus een daling van minimaal 45%.
- Alle lopende en nieuwe projecten voldoen aan Nieuwbouw ENG [energie neutraal gebouw], Renovaties BENG [bijna ENG]. Dit geldt ook voor monumenten waarvoor deze eisen wettelijk niet gelden.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- Met de goedgekeurde investeringsaanvraag energietransitie en CO₂-reductie is financiering geregeld voor duurzaamheidsmaatregelen in de periode 2021-2050. Met de voorgestelde maatregelen wordt een daling beoogd naar ongeveer 62 kWh/m² bvo. 2050 betreft de doelstelling in het Klimaatakkoord, de HvA streeft naar Paris Proof in 2040.
- Er wordt maximaal gebruik gemaakt van de natuurlijke vervangings- en onderhoudsmomenten en waar kansen of quickwins zich voordoen worden maatregelen uitgevoerd om de verduurzaming te versnellen.
- De monitoring op verduurzaming van de gebouwde omgeving wordt verbeterd (en deels opgestart), ook op projectniveau en in onderhoudscontracten.
- Er komt ruim aandacht voor de bijdrage die gebruikers kunnen leveren aan de verduurzaming van de campussen.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Paris Proof heeft betrekking op het energiegebruik van de gebouwen inclusief alle apparatuur die erin staat. Dit betekent dat studenten en medewerkers mee kunnen en moeten helpen bij het behalen van de

doelstelling.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services:
 - Uitvoer van het duurzaam meerjaren-onderhoudsplan (DMJOP) met daarin de verduurzamingsmaatregelen voor de gebouwde omgeving.
 - Monitoren van de voortgang.
- Vastgoed & Huisvestingsbeleid: planvorming en (regelen van de) financiering, met extra aandacht voor nieuwbouw en renovatie.

2. De campussen fossielvrij

Waarom deze doelstelling?

Verbranding van fossiele brandstoffen veroorzaakt CO₂-uitstoot. Bij de HvA betreft dit voornamelijk gas. Daarom wordt het gasgebruik voor warm water en ruimteverwarming uitgefaseerd.

Wanneer is het een succes?

Als alle campussen (ruim) voor 2040 aardgasvrij zijn. Er is een goedgekeurd Duurzaam meerjaren onderhoudsplan waarin door een extra investering in de komende jaren dit doel wordt bereikt. De uitvoering van dit DMJOP is gestart..

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

Met de investeringsaanvraag energietransitie en CO₂-reductie is financiering geregeld voor duurzaamheidsmaatregelen in de periode 2021-2050. Met de voorgestelde maatregelen wordt een transitie naar 'all-electric' beoogd. In de basis komt het neer op het beperken van de energievraag, het gebruiken van lage temperatuur verwarming en hoge temperatuur koeling, nu doen wat nu kan en waar mogelijk gebruik maken van gebiedsgebonden oplossingen.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

De investeringen leiden tot een lichte verhoging van de prijs per vierkante meter voor faculteiten.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services:
 - Uitvoer van het duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) met daarin de verduurzamingsmaatregelen voor de gebouwde omgeving.
 - Monitoren van de voortgang.
- Vastgoed & Huisvestingsbeleid: in de rol van eigenaar en opdrachtgever voor planvorming en (regelen van de) financiering, met extra aandacht voor nieuwbouw en renovatie.
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als "huurder"/gebruiker.

3. Optimale duurzame energieopwekking op de campus

Waarom deze doelstelling?

In de energietransitie neemt het elektraverbruik toe door de uitfasering van fossiele brandstoffen zoals gas, diesel en benzine. Het is een grote maatschappelijke uitdaging om in de duurzame opwekking hiervan te voorzien.

Wanneer is het een succes?

In 2026 wordt 7% van het eigen elektriciteitsgebruik duurzaam opgewekt op de campussen¹.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- Het verlaten van de Leeuwenburg en de ingebruikname van het Jakoba Mulderhuis [vh Conradhuis] betekent een daling van het gebruik, waardoor het percentage zelf duurzaam opgewekt stijgt, hetgeen wordt versterkt door een eigen opwekking op het Jakoba Mulderhuis.
- Het potentieel op het dak van het Wibauthuis wordt benut.
- De (financiële) haalbaarheid van gevelpanelen en creatieve inpassingen wordt onderzocht.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Geen ingrijpende consequenties.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services:
 - Planvorming en uitvoer opwekking bestaande bouw middels het DMJOP.
 - Monitoren van de voortgang.
- Vastgoed & Huisvestingsbeleid: (regelen van de) financiering, met extra aandacht voor nieuwbouw en renovatie.

¹ De huidige opwek is circa 2% van het totaal verbruik.

4. De campussen zijn circulair, natuur inclusief² en klimaatbestendig

Waarom deze doelstelling?

Doelstelling één, twee en drie zijn gericht op directe emissies die samenhangen met het gebruik van het vastgoed. Bedrijfsvoering heeft echter ook forse duurzaamheidseffecten in de keten en de omgeving.

Circa acht procent van alle Nederlandse CO₂-uitstoot hangt bijvoorbeeld samen met energie die nodig is voor de realisatie en instandhouding van gebouwen. Vastgoed, of de realisatie daarvan, heeft daarnaast grote impact op de verschillende categorieën die zijn samen te vatten in een ecologische voetafdruk.

Wanneer is het een succes?

In 2050 is het vastgoed van de HvA circulair, dus grondstoffenneutraal. Voor bouw wordt dan alleen nog gebruik gemaakt van hergebruikte, gerecyclede of hernieuwbare primaire grondstoffen. In 2026 is er een pad uitgestippeld om dit doel te bereiken met duidelijke tussendoelstellingen ten aanzien van bijvoorbeeld het primair grondstoffengebruik, de milieuprestatie gebouwen, natuurinclusieve maatregelen, en klimaatadaptatie. Onderzocht wordt of het mogelijk is om de milieuvoetafdruk van de gebouwen in 2026 met 25% te reduceren ten opzichte van 2020.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

Bovenstaande doelstellingen worden verankerd in beleidstukken zoals programma's van eisen en het (langtermijn)huisvestingsplan en in Duurzaamheids-Actieplannen van Facility Services. Bij de nieuwbouw op de gezondheidscampus worden heldere en scherpe eisen gesteld om de doelen te bereiken.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Intensivering ruimtegebruik, terughoudendheid bij het maken van aanpassingen en beperkingen in de keuzes ten aanzien van bijvoorbeeld materiaalgebruik in bouwprojecten.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services:

² Meer informatie: <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/groen/flora-fauna/natuurinclusief/>

- Optimalisatie van gebouwen in beheerfase.
- Monitoren van de voortgang.
- Vastgoed & Huisvestingsbeleid: (regelen van de) financiering, met extra aandacht voor nieuwbouw en renovatie.
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als opdrachtgever.

3. ICT

5. 25% reductie ecologische voetafdruk in 2026

Waarom deze doelstelling?

De hogeschool is een grote gebruiker van ICT-apparatuur en softwarediensten. Dit heeft zowel in de productie als in de gebruiksfase een stevige duurzaamheidsimpact. De gerelateerde uitstoot aan het gebruik van ICT-apparatuur bedraagt ruim 600 ton CO₂-equivalent, vergelijkbaar met de uitstoot gerelateerd aan voedselconsumptie.

Wanneer is het een succes?

Als de ecologische voetafdruk verder inzichtelijk is gemaakt en er 25% reductie is gerealiseerd op de apparatuur in 2026.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- ICT-apparatuur wordt langer gebruikt (het streven is minimaal 6-12 maanden extra).
- ICT-apparatuur wordt duurzaam ingekocht, waarbij wordt gestuurd op 25% reductie in milieu-impact (bijvoorbeeld door het aankopen van Fairphones en refurbished apparatuur).
- Op basis van een analyse van het data(verkeer) wordt een plan gemaakt om de groei van het dataverkeer af te remmen. Bijvoorbeeld om meer met links naar documenten in de cloud te werken en minder met bijlagen.
- Project minimalisering energiegebruik in gang zetten en uitvoeren.
- Energiebesparing door migratie naar de cloud³.

³ Data in de cloud is ongeveer 10x energiezuiniger dan eigen datacenter omdat door schaalgrootte meer efficiëntie mogelijk is. Veiligheid en privacy dienen uiteraard te worden gewaarborgd.

- 100% van de e-waste inzamelen en verantwoord afvoeren in 2026.
- In kaart brengen van de milieu-impact van ICT en de ecologische voetafdruk reductiestrategie opstellen.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Apparatuur zal waar mogelijk langer gebruikt moeten worden.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- ICTS voor het behalen van de doelstelling van 25% reductie in 2026.
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als opdrachtgever.

4. Voedsel

6. De HvA biedt voedsel aan dat past bij de kennis van planetaire grenzen

Waarom deze doelstelling?

Voedselproductie is een van de belangrijkste veroorzakers van CO₂-uitstoot en is goed voor 35 procent van de milieu-impact van de levensstijl van een gemiddelde Nederlander. Daarmee is de impact van deze sector groter dan die van wonen, reizen en de aangeschafte producten⁴. De milieu-impact van voedsel hangt vooral samen met de consumptie van dierlijke eiwitten: vlees en zuivel. Binnen deze categorie hebben rundvlees en het vlees van andere herkauwers veruit de grootste impact. Het vervangen van dierlijke door plantaardige eiwitten, de eiwittransitie, is dan ook zeer effectief bij het verminderen van de milieu-impact van voedsel, maar ook het vervangen van rundvlees door ander vlees kan de impact sterk verminderen⁵. Naast de eiwittransitie is het belangrijk om in te zetten op reductie van voedselverspilling en het verbreden van het aanbod van duurzaam geproduceerd voedsel.

Goede voeding is van belang voor de vitaliteit van onze studenten, medewerkers en bezoekers. Gezond

⁴ CE Delft, Top 10 milieubelasting van de gemiddelde consument. Versie februari 2018 p8. <https://www.ce.nl/>

⁵ Food in the Anthropocene: the EAT-Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems. The Lancet, Vol 393 February 2, 2019 p.471.

consumeren (en aanbieden) is zeer relevant vanuit de preventie enerzijds (obesitas, suiker, etc; denk in ziekteverzuim en inzetbaarheid), maar ook om studenten en medewerkers optimaal te laten presteren, goed geconcentreerd te laten zijn, energie te hebben. Het bevordert de [studie] prestaties.

Wanneer is het een succes?

- 50 procent van de door studenten en medewerkers gekozen producten in kantine/restaurant zijn verantwoord en gezond in 2026
- 50 procent reductie CO₂-uitstoot door banqueting in 2023 ten opzichte van 2018⁶.
- 25 procent reductie CO₂-uitstoot van het in de kantine verkochte voedsel in 2026⁷.
- Voedselverspilling in kantines en banqueting en overige horecafaciliteiten is met 25 % verminderd in 2026.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- Het aandeel van vlees en zuivel⁸ in de geserveerde lunches via de banqueting wordt dusdanig gewijzigd en gereduceerd dat de 50% CO₂-uitstoot-reductie wordt bereikt.
- In 2026 is 50% van de geconsumeerde (ofwel verkochte), samengestelde producten in banqueting, horeca en retail outlets van UvA en HvA vegetarisch of veganistisch
- Onderhandeling met de cateraar over het minimaliseren van het vlees van herkauwers uit het assortiment en het verminderen van de verkoop van alle dierlijke eiwitten.
- Onderzoek naar het huidige aanbod en de milieu-impact van voedsel in zowel banqueting als kantines, vaststellen van meetinstrumenten, het uitwerken van verdere potentiële maatregelen en implementatie.
- Student(onderzoek)en inzetten voor voedsel gerelateerde vragen.
- Onderzoek naar gedrag van consument en mogelijkheden voor beïnvloeding

⁶ University of Cambridge heeft een 33% reductie per kg verkocht voedsel gerealiseerd in https://www.environment.admin.cam.ac.uk/files/uoc_sustainable_food_journey_report.pdf

⁷ University of Cambridge heeft een 33% reductie per kg verkocht voedsel gerealiseerd in https://www.environment.admin.cam.ac.uk/files/uoc_sustainable_food_journey_report.pdf, hiervoor zijn wijzigingen in het aanbod mogelijk, bijvoorbeeld het vervangen van rund door kip. Hiernaar wordt gestreefd, maar mogelijk staan contracten met de cateraar wijzigingen in het aanbod mogelijk in de weg.

⁸ Vlees van andere dieren (kip, varken) reduceert uitstoot met 85% evenals het landgebruik https://www.environment.admin.cam.ac.uk/files/uoc_sustainable_food_journey_report.pdf

- Nudgen om de consumptie van gezonde en plantaardig voedsel te stimuleren.
- In 2026 voldoet 50% van het geconsumeerde (ofwel verkochte) volume in banqueting, horeca en retail outlets van UvA en HvA aan de meest recente richtlijnen van de gezondheidsraad, vertaald in de Schijf van Vijf.
- Campagnes en het organiseren van een dialoog tussen de primaire sector, aanbieders en verkopers, onderwijs en onderzoek, organisatie van HvA en de finale consument.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Voor studenten en medewerkers verandert het aanbod van catering en banqueting. Zij worden verleid tot een gezondere keuze.

Voor de transitie (gedragsverandering) zal een beroep worden gedaan op de expertise van gedragswetenschappers.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als opdrachtgever en het stimuleren van duurzamer gedrag in consumptie van studenten en medewerkers.
- De medewerker en student voor de eigen keuze van voedsel en dranken.

7. De HvA biedt voedsel aan dat verantwoord is geproduceerd

Waarom deze doelstelling?

De campus is het huis van de hogeschool en het voedsel dat wordt aangeboden moet aansluiten bij de waarden van de HvA. Dat geldt zowel voor banqueting als voor het voedsel dat in kantines wordt verkocht. Ongewenste effecten zoals ontbossing, overbevissing en uitbuiting moeten worden uitgesloten. Een duurzame en verantwoorde keuze wordt niet in de kantine maar bij al bij de cateraar gemaakt. De HvA maakt daarom in contracten en overleggen met de cateraar goede en bindende afspraken. De afvalstromen die betrekking hebben met de voeding en de logistiek in de keten kunnen worden beperkt en een eerlijke prijs voor de producenten en een reële exploitatie in de keten is van belang.

Wanneer is het een succes?

- Voedsel dat in de HvA-kantines wordt aangeboden is op verantwoorde wijze geproduceerd en dit wordt geborgd door keurmerken of anderszins.
- De wijzigingen in het aanbod leiden er niet toe dat de vraag verschuift naar buiten de campus.

- Er is meer begrip en acceptatie voor de noodzaak van een circulair voedselsysteem bij de organisatie en doelgroep.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- Overstap naar duurzamere koffiebonen⁹.
- Het onderzoeken van de grootste duurzaamheidsrisico's in de voedselketen, het formuleren van voorstellen voor minimumeisen en het nemen van maatregelen om de catering hiermee in lijn te brengen. Om te beginnen wordt over dit onderwerp advies uitgebracht door een op te richten werkgroep verantwoord voedsel¹⁰.
- Met de cateraar worden afspraken gemaakt over verbeteringen binnen de huidige contractperiode en geborgd wordt dat er bij een nieuwe aanbesteding of verlenging op de HvA louter verantwoord geproduceerde voeding wordt verkocht¹¹.
- Toetsen op realistisch beleid van aangeboden prijzen, waarbij rekening wordt gehouden met een eerlijk prijsbeleid voor producenten en reële exploitatie in de keten.
- Er wordt een campagne uitgerold ter begeleiding van de transitie in het voedselaanbod.
- In 2026 25% minder gebruik van verpakkingsmaterialen en disposables in de banqueting, vending, horeca en retail outlets van UvA en HvA gemaakt van fossiele grondstoffen (Rijksoverheid, 2016).
- In 2026 25% van alle gebruikte verpakkingsmaterialen in de banqueting, horeca en retail outlets van UvA en HvA gemaakt van gerecycled materiaal (Berenschot, 2017).
- In 2026 75% van gebruikte disposables ingezameld en verwerkt tot een nieuw product of grondstof (Topsector energie, 2020)
- Oplossingen voor de complexiteit van onze verslaving aan goedkoop voedsel versus de noodzaak van een circulair voedselsysteem onderzoeken samen met het onderwijs en onderzoek.

⁹De nieuwe bonen zijn Blendstar Single Origin. Deze worden lokaal gebrand en verpakt in Ethiopië waardoor de prijzen in de keten beperkt en eerlijk zijn en de lokale bevolking meer van de koffie profiteert.

¹⁰ Het onderzoek creëert tenminste transparantie ten aanzien van de keurmerken waarover de belangrijkste productgroepen in het assortiment beschikken en doet aanbevelingen voor de standaarden die zouden moeten worden gehanteerd. Bijvoorbeeld geen 'vis om te vermijden' meer in de kantines, zoals bijvoorbeeld het beleid is bij Cambridge University, https://www.environment.admin.cam.ac.uk/files/uoc_sustainable_food_journey_report.pdf, lijst: [https:// www.goedevis.nl/zoeken/](https://www.goedevis.nl/zoeken/)

¹¹ Mogelijk is een nieuwe aanbesteding niet aan de orde voor 2026. Contractuele afspraken en wettelijke bepalingen uit bijvoorbeeld het aanbestedingsrecht beperken hierdoor waarschijnlijk de bewegingsvrijheid van de HvA op dit punt.

- De HvA neemt deel als casus in een grootschalig, 4-jarig onderzoeksprogramma naar de mogelijkheden voor korte ketens in catering (Metropool regio Amsterdam) samen met o.a. onderzoekers van HvA, Aeres Hogescholen en TU Eindhoven.
- Cateraar CIRFOOD werkt in haar duurzaamheidsstrategie met het Eco Vadis programma aan de verbetering van de praktijk van bedrijven op milieu- en sociaal gebied door de invloed te gebruiken op de globale productieketens. In 2022 hoopt de cateraar het niveau goud in Eco Vadis te behalen.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Voor studenten en medewerkers verandert het aanbod van catering en banqueting. Voor de transitie (gedragsverandering) zal een beroep worden gedaan op de expertise van gedragswetenschappers.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als opdrachtgever.
- Communicatie voor de bewustwordingscampagne.

5. Afval en inkoop

8. Het grondstoffengebruik van de HvA past bij de kennis van planetaire grenzen

Waarom deze doelstelling?

De wereldbevolking groeit en de welvaart neemt toe. Dit leidt wanneer andere factoren gelijk blijven tot een grotere vraag naar grondstoffen en een grotere 'productie' van afval. Dat is niet te verenigen is met de draagkracht van de planeet (die nu al wordt overschreden), met de klimaatdoelen van Parijs en met de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Zowel producenten als gebruikers zullen efficiënter met grondstoffen moeten omgaan¹². Daarom moet afval zoveel mogelijk worden vermeden, de levensduur zoveel mogelijk worden verlengd en wordt hergebruik en recycling gestimuleerd bij zowel de inkoop als aan het einde van de levensduur (afvalverwerking) van producten.

¹² Tussenrapport Grondstof of afval van de Taskforce Herijking Afvalstoffen, in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) 2019.

Wanneer is het een succes?

- 25% reductie voetafdruk van de ingekochte producten en diensten.
- 25% reductie van grondstoffenverbruik in 2026.
- 50% reductie papiergebruik in 2026, een 50% reductie van het aantal printers op de HvA en inkoop 'eigen' gerecycled papier.
- 25% reductie van de inkoop van nieuw meubilair door levensduurverlenging (en eventueel inkoop hergebruikt meubilair).
- 25% reductie in het gebruik van disposables (waaronder koffiebekers) in 2026.
- De HvA verkrijgt meer inzicht in de aangeschafte en verbruikte hoeveelheden chemicaliën en schoonmaakmiddelen per locatie per 2021. Op basis van dit inzicht wordt er een plan opgesteld en in werking gezet om het gebruik van de meest milieu- en gezondheidsbelastende stoffen te verminderen waar mogelijk.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- In de aanbestedingen met de grootste impact, die gezamenlijk 75% van onze milieu-impact in de keten veroorzaken, wordt aantoonbaar effectief gestuurd op deze doelstelling¹³.
- De HvA stopt met de verkoop van wegwerpwaterflesjes. Voorwaarde hiervoor is het aanbieden van voldoende schone watertappunten.
- Afschaffen van losse restafvalbakjes. Dit betekent dat alleen op centrale punten, bijvoorbeeld in hallen, afvalbakken staan. Op deze punten kan dan ook altijd afval worden gescheiden.
- Stoppen met de aanschaf van nieuw meubilair bij verhuizingen. Het nog bruikbare meubilair verhuist mee, ofwel het meubilair dat al op de nieuwe werkplek staat wordt in gebruik genomen¹⁴.
- Stimuleren van de vraagzijde in de markt voor recycling- en hergebruik proces door zelf de gerecyclede of eerder gebruikte producten in te kopen. Bijvoorbeeld door het terugkopen van ons 'eigen' gerecyclede papier.
- We sturen op afvalreductie via onze inkoopprocessen.
- We bevorderen scheiding en afvalreductie door middel van heldere communicatie en slim ontwerp van de omgeving.

¹³ Dit impliceert een analyse van de impact van de inkoop en de ontwikkeling van een strategie voor elke aanbesteding met een grote impact, om deze te reduceren. Er kan gebruik worden gemaakt van bijvoorbeeld LCA berekeningen, de Circulariteitsflinder McArthur Foundation, Ladder van Lansink et cetera.

¹⁴ Tussenrapport Grondstof of afval van de Taskforce Herijking Afvalstoffen, in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) 2019.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Faculteiten hebben een grote rol bij het terugdringen van de hoeveelheid meubilair, papier en andere producten en grondstoffen die worden gekocht. Wijzigingen zullen onder meer betekenen dat er verder moet worden gelopen om te printen of afval weg te gooien.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Facility Services voor opstellen van beleid en voor de uitvoering
- Vastgoed- en Huisvestingsbeleid, voor monitoring en bewaking
- Faculteiten: meesturen op het behalen van deze doelstellingen vanuit de rol als gebruikers en opdrachtgever.

6. Mobiliteit

9. 25% reductie ecologische voetafdruk van alle reizen in 2026

Waarom deze doelstelling?

Mobiliteit veroorzaakt een aanzienlijk deel van onze milieuvoetafdruk. Dit blijkt onder meer uit de Ecochain CO₂-voetafdrukanalyse van 2020.

Wanneer is het een succes?

Een nauwkeurige analyse van de ecologische voetafdruk moet inzicht verschaffen in de precieze veranderingen die noodzakelijk zijn om de gewenste 25% reductie te realiseren. Verduurzaming van transportmiddelen is een factor die helpt bij het bereiken van de doelstellingen, maar kiezen voor ander transport of minder verplaatsingen zullen ook nodig zijn.

Daarom wordt voorlopig uitgegaan van de volgende ambities:

- Er worden (nagenoeg) geen vluchten meer gemaakt naar steden die met de trein binnen 6 uur bereikbaar zijn.
- Het treingebruik naar steden die per trein op meer dan 6 uur van Amsterdam liggen verdubbelt.
- Er wordt een absolute afname gerealiseerd in het aantal gevlogen kilometers.
- Onderzocht wordt hoe de uitstoot van de HvA-reizen precies is opgebouwd en wat de meest effectieve manieren zijn om deze terug te dringen. Met deze kennis worden de doelen aangescherpt.

Wat wordt gedaan om dit bereiken?

- Vlieguren naar bestemmingen die binnen 6 uur met de trein bereikbaar zijn, kunnen alleen in uitzonderingssituaties en na goedkeuring door een leidinggevende worden geboekt.
- Treinreizen naar bestemmingen die binnen 8 uur kunnen worden bereikt worden nadrukkelijk als voorkeursoptie worden geboden in het nieuw in te richten boekingsportal.
- Het nemen van directe vluchten (bij middellange afstand) wordt gestimuleerd via het boekingsportal.
- Er wordt een (student)onderzoek gestart naar het invoeren van een interne reële CO₂-prijs voor vlieguren.
- Persoonlijk vervoer per auto voor diensturen wordt alleen nog vergoed wanneer een OV-reis onwerkbaar is¹⁵.
- Parkeerplaatsen worden alleen uitgegeven en vergoed aan medewerkers met een medische indicatie.
- De CO₂-uitstoot van alle diensturen wordt gecompenseerd met gold standard compensatie.
- Op alle campussen worden uitstekende voorzieningen geboden voor vergaderen op afstand.
- Er wordt (student)onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor het laten volgen van (grote) HvA-congressen op afstand.
- Het e-fietsgebruik wordt gefaciliteerd door verdubbeling van de fietsvergoeding en het aanbieden van meer laadpunten en -faciliteiten.
- Bovengenoemde maatregelen worden geïntegreerd in nieuw reisbeleid en in de aanbesteding diensturen.
- Er worden administratieve maatregelen genomen om transparantie te creëren ten aanzien van de gereisde afstanden en om medewerkers beter inzicht te kunnen geven in de milieu-impact van hun reizen.

Wat merken studenten en medewerkers ervan?

Milieubewuste keuzes voor vervoermiddelen worden aantrekkelijker en reizen met veel milieu-impact wordt minder aantrekkelijk. Daarnaast zal met name het aantal gevlogen kilometers moeten worden teruggedrongen, dit kan alleen door selectiever te worden zowel wat betreft de noodzaak van het reizen als de noodzaak om te vliegen.

¹⁵ Hiertoe wordt bijvoorbeeld, een verantwoordingsveld "reden autogebruik" in declaratieformulier toegevoegd.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

- Vastgoed- en Huisvestingsbeleid en HR (beleid)
- FS (aanbesteding)
- Faculteiten (naleving)
- Individuele medewerkers (naleving)

7. Financiën en administratie

de HvA wil dat haar financiële middelen en de keuze voor (financiële) dienstverleners, waar het kan, bijdragen aan vermindering van de CO₂-uitstoot. Verdere uitwerking van concretere doelen worden in het voorjaar van 2022 geformuleerd.